

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7Pc/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619204357
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7619204357.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci navrhovateľky: X. R., U.. B., C.. XX. X. XXXX, D. S. B. XX, XXX XX O. M., proti odporcovi: W. R., C.. XX. XX. XXXX, D. S. B. XX, XXX XX O. M., o návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka podala dňa 17. 7. 2019 na tunajší súd návrh, ktorým sa domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky voči bývalému manželovi W. R. mesačne sumou vo výške 100,- eur, ktorá bude splatná vždy do 20. dňa v mesiaci odo dňa podania návrhu.

2. V odôvodnení návrhu uviedla, že manželstvo s W. R. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 9Pc/5/2019 zo dňa 14. 5. 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24. 5. 2019. Z manželstva pochádzajú dve deti, ktoré sú už obe dospelé a samostatné. S bývalým manželom nežije v spoločnej domácnosti 5 rokov. O príspevok na výživu rozvedenej manželky žiada z dôvodu nedostatočného príjmu, k čomu uviedla, že je dlhodobo nezamestnaná a jej jediným príjmom je dávka v hmotnej núdzi vo výške 64,70 eur. Na Úrade práce požiadala o príspevok na bývanie, avšak jej žiadosť bola zamietnutá. Príležitostne pracovala na dohodu ako lesná robotníčka, avšak zo zdravotných dôvodov už nedokáže túto prácu vykonávať. Má vysoký tlak, veľké bolesti chrbtice a trpnú jej ruky, pričom už pri krátkodobej práci dostáva závrate, nedokáže udržať rovnováhu.

3. V odôvodnení ďalej uviedla, že čo sa týka jej výdavkov, tak mesačne má platiť na bývanie 50,- eur, dopláca na lieky cca 15 - 20,- eur mesačne. Strava ju vyjde približne na minimálne 90,- eur (3,- eur denne) a na ostatné potreby hygienu, odev a cestovné náklady potrebuje 30 až 40,- eur, takže jej skutočné mesačné náklady sa pohybujú na úrovni cca 200,- eur, avšak k dispozícii má len 64,70 eur, čo je dávka v hmotnej núdzi, k čomu predložila rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Levoči o jej priznaní zo dňa 12. 7. 2019.

4. Ďalej uviedla, že jej deti jej nedokážu prispievať na výživu, nakoľko majú vlastné rodiny a domácnosti, preto požaduje výživné od bývalého manžela. Ten je zamestnaný na Mestskom úrade v Spišskom Podhradí a jeho príjem sa pohybuje vo výške cca 540,- eur, plus stravné lístky. O jeho mesačných nákladoch nemá vedomosť, avšak predpokladá, že na byt a stravu potrebuje 350,- eur. Ani jeden z účastníkov konania nemajú žiadnu vyživovaciu povinnosť. Nakoľko jej zdravotný stav, ktorý je trvalo poškodený, jej znemožňuje si zlepšiť príjem nájdením práce, nie je schopná si zabezpečiť prostriedky na

jej primeranú výživu, v zmysle § 72 ods. 1 Zákona o rodine sa predmetným návrhom domáha príspevku na rozvedeného manžela.

5. K návrhu navrhovateľka predložila dôkazné listiny, a to kópiu rozsudku o rozvode sp. zn. 9Pc/5/2019 Okresného súdu Spišská Nová Ves, potvrdenie o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2019 vydané Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade, pracovisko Levoča, podľa ktorého za celé obdobie od januára do decembra 2019 poberala dávky vo výške 452,90 eur.

6. Bývalý manžel navrhovateľky W. R. v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že s podaným návrhom v celom rozsahu nesúhlasí a navrhuje ho zamietnuť. Odôvodnil to tým, že jeho čistá priemerná mesačná mzda je vo výške 438,92 eur. Iný príjem nemá. Jeho náklady na bývanie, hygienu a stravu a poistenie sú vo výške 370,- eur. Po odpočítaní tejto sumy z príjmu mu mesačne zostáva 68,- eur, z ktorej sumy sa snaží aspoň niečo si usporiť. Má 5 vnúčat, ktoré on navštevuje a chodia k nemu na prázdniny, čo si tiež vyžaduje peňažné prostriedky na cestovanie, vianočné a narodeninové darčeky. Okrem toho sa potrebuje obliecť, obuť a spoločensky žiť. Z jeho príjmu po odpočítaní nákladov nemá dostatok finančných prostriedkov na podporu bývalej manželky. Táto, pokiaľ tvrdí, že je v zlom zdravotnom stave, pre ktorý sa nemôže zamestnať, má zato, že má si vybaviť invalidný dôchodok, aby si aspoň takto čiastočne vybavila problém s nedostatkom financií. K písomnému vyjadreniu predložil listinné dôkazy, a to mzdové listy o jeho príjme od zamestnávateľa - Mesta Spišské Podhradie za mesiace od januára do augusta 2019.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 28. 10. 2019, na ktoré u navrhovateľky nebolo vykázané doručenie predvolania, preto súd pojednávanie odročil na deň 20. 11. 2019. Navrhovateľka na predmetné pojednávanie predvolanie prevzala, pojednávania sa osobne nezúčastnila, preto súd v zmysle ustanovení § 180 C.s.p. v spojení s § 2 C.m.p. pojednával za jej neprítomnosti, aj napriek tomu, že navrhovateľka žiadala odročiť pojednávanie na dobu 30 dní, a to z dôvodu, že vo veci sa mieni dať zastúpiť právnym zástupcom, nakoľko je osobou s nízkym vzdelaním a nie je schopná sa sama objasňovať na súdnom pojednávaní. Spolu s ospravedlnením predložila súdu ďalšie dôkazy, a to potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o evidencii navrhovateľky ako uchádzača o zamestnanie, doklad zo Sociálnej poisťovne o dobách zamestnanosti a doklad o poslednom trvalom zamestnaní v období od 1. 4. 1999 do 28. 8. 2003. K písomnému vyjadreniu bývalého manžela uviedla, že jej majetkové a finančné pomery sú naďalej nepriaznivé. Doplnila doklad o jej zdravotnom stave z preventívnej prehliadky pre dospelých, kde má diagnostikované niektoré dlhodobé patologické nálezy, ako je hypertenzia, hepatopatia a degeneratívne zmeny chrbtice, ktoré výrazne obmedzujú jej fyzické možnosti uplatnenia sa na trhu práce. Uviedla, že žije v regióne, kde je nedostatok pracovných príležitostí a kvôli nízkemu vzdelaniu môže vykonávať len fyzicky ťažkú prácu, ktorú však kvôli problémom s chrbticou a vysokému tlaku už nevládze vykonávať. V závere uviedla, že je rozhodnutá podať si žiadosť na Sociálnu poisťovňu o priznanie invalidného dôchodku, avšak dovtedy musí z niečoho žiť, a preto trvá na podanom návrhu o určení výživného pre rozvedenú manželku, výšku ktorého nech určí súd. Pôvodne navrhovanú sumu 100,- eur však nezmenila, preto súd v tejto veci nerozhodoval o zmene návrhu.

8. Nakoľko návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky bol podaný dňa 17. 7. 2019, súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 20. 11. 2019, medzi podaním návrhu a predmetným pojednávaním uplynula doba viac ako 4 mesiacov. Súd má zato, že navrhovateľka mala dostatočný časový priestor na zabezpečenie si právneho zastúpenia v tomto konaní, preto súd nevyhovel jej návrhu na odročenie pojednávania z tohto dôvodu a vo veci pojednával a rozhodol za jej neprítomnosti. Prihliadol aj na tú skutočnosť, že bývalý manžel navrhovateľky W. R. sa už druhýkrát osobne zúčastnil pojednávania, s čím boli spojené jeho výdaje s cestovným a stratou mzdy (ktoré však vzhľadom na finančné pomery navrhovateľky od nej nahradit' nepožadoval). Súd aj z dôvodu hospodárnosti konania a nenavýšovania trov konania na strane bývalého manžela navrhovateľky vec rozhodol za jej neprítomnosti. Navyše do úvahy bral aj tú skutočnosť, že navrhovateľka predložila všetky relevantné dôkazy preukazujúce jej terajšie finančné pomery a účasť jej právneho zástupcu by nezmenila daný skutkový stav.

9. Bývalý manžel navrhovateľky v účastníckej výpovedi na pojednávaní uviedol, že návrh o rozvod manželstva podal on, pričom problémy v ich manželstve začali ešte v roku 2013, kedy mu manželka začala byť neverná, stratila záujem o rodinu, v tom istom roku sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti a odvtedy žijú oddelene. Bývalá manželka sa odsťahovala k jej druhovi W. V., kde býva dodnes uňho v rodinnom dome na ul. B. C. XX A. O. M.. Od odchodu manželky zo spoločnej domácnosti s ňou nie

je v absolútne žiadnom kontakte, nemá na ňu ani telefónne číslo. Bývalá manželka sa nekontaktuje ani s deťmi, ktoré majú z ich spoločného manželstva, ani s vnúčatami. Pred rozvodom, keď odišla zo spoločnej domácnosti, mu povedala, že ide za lepším životom, takže predpokladá, že má lepší životný štandard ako on. V čase, keď od neho odišla, jej druh bol ešte zamestnaný. Ona v tom čase pracovala ako upratovačka v pekárni v Spišskom Podhradí. Nepozná dôvod, prečo prestala pracovať. Podľa jeho úsudku však nie je tak chorá, aby nemohla pracovať, skôr má problémy s alkoholom, a pokiaľ zo zdravotných problémov nemôže pracovať, má si vybaviť invalidný dôchodok. On jej v žiadnom prípade nemieni na výživu prispievať. V súvislosti so správaním manželky, ktorá sa vôbec nekontaktuje s deťmi a vnúčatami, poukázal aj na morálnu stránku celého prípadu a na tú skutočnosť, že aj za ich manželstva celú domácnosť ekonomicky ťahal on. Manželka chodila len občas na brigády. Bývalá manželka má ukončenú strednú školu, avšak bez maturity. V minulosti pracovala v laboratóriu kŕmnych zmesí, takže je schopná pracovať a nakoľko on má len minimálnu mzdu, nie je schopný jej prispievať na výživu.

10. Súd sa oboznámil s dôkazným spisom tunajšieho súdu a s rozsudkom o rozvode sp. zn. 9Pc/5/2019. Z výpovedí navrhovateľky v uvedenom rozvodovom konaní súd zistil, že táto s bývalým manželom nežila v spoločnej domácnosti s manželom 6 rokov pred rozvodom, kedy mala odísť do Českej republiky pôvodne za prácou, kde sa však dlho nezdržala. Ešte pred rozvodom mala vážnu známosť s iným mužom, ku ktorému sa presťahovala. V rozvodovom konaní však neuviedla, či v tom čase bola zamestnaná. Z dôkazných listín predložených navrhovateľkou súd vzal za preukázané, že táto naposledy pracovala v auguste 2003. Už aj v období predtým od roku 1992 do roku 1999 pracovala len sporadicky v určitých časových obdobiach. Z uvedeného obdobia navrhovateľka nepredložila žiadne lekárske správy, ktoré by zdôvodňovali, prečo v tom období bola bez práce a bez príjmu. Z lekárskej správy - preventívnej prehliadky zo dňa 27. 2. 2019 navrhovateľky, ktorá bola vykonaná u MUDr. Evy Janíčkovej sa v kolónke anamnéza podľa subjektívneho prejavu pacienta uvádza zápis: bez ťažkosti. V závere správy sú uvedené zistené diagnózy, a to Hypertenzia, dyslipidémia, hepatopathia, a degeneratívne zmeny chrbtice, toho času v klude. Iné závažné ochorenia zistené neboli.

11. S poukazom na vyššie uvedené súd za použitia ustanovení § 181 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 2 C.m.p. na pojednávaní dňa 20. 11. 2019 konštatoval, že z predložených dôkazov účastníkov konania a za použitia výsluchu žalovaného vo veci bolo možné rozhodnúť a uznesením dokazovanie vyhlásiť za ukončené.

12. Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

13. Podľa § 72 ods. 2 Zákona o rodine ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

14. Podľa § 72 ods. 3 Zákona o rodine príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúci sústavnú opateru.

15. Z vykonaného dokazovania súd vzal za preukázané, že účastníci konania boli manželmi od 1. 9. 1983 do 24. 5. 2019. Navrhovateľka odišla zo spoločnej domácnosti od bývalého manžela ešte v roku 2013, teda takmer 6 rokov pred rozvodom nebola finančne na manžela odkázaná. Žila a doposiaľ žije v spoločnej domácnosti s druhom, ktorý je toho času dôchodca. Z dôkazných listín predložených oboma účastníkmi a z účastníckej výpovede bývalého manžela súd má zato, že navrhovateľka žiadnymi dôkazmi nepreukázala samotný nárok predmetného návrhu, teda že nie je schopná sa sama živiť a že je odkázaná na príspevok na primeranú výživu od bývalého manžela. Lekárska správa nie je dôkazom toho, žeby navrhovateľka nemohla vykonávať absolútne žiadnu prácu, nepožiadala o priznanie invalidného dôchodku, takže súd má zato, že jej zdravotné pomery vzhľadom na jej vek a na závery preventívnej prehliadky nie sú takého charakteru, žeby jej nedovoľovali nájsť si prácu. Ďalším podstatným dôvodom, pre ktorý súd návrh zamietol, je príjem žalovaného, ktorý je v takmer

minimálnej výške priemernej mzdy pracovníka v národnom hospodárstve na území Slovenskej republiky (priemerná hrubá minimálna mzda v národnom hospodárstve v roku 2019 je vo výške 520,- eur), jeho vzťah k deťom pochádzajúcim z bývalého manželstva s navrhovateľkou a vnúčatám, ktorým sa snaží poskytnúť zo svojho minimálneho príjmu darčeky a inú opateru. Z dôkazných listín predložených navrhovateľkou súd nezistil okolnosti, pre ktoré by táto nebola schopná sa sama živiť. Súd má zato, že táto neschopnosť vyplýva z jej subjektívnych skutočností, ktoré však neboli dostatočne preukázané. Objektívne skutočnosti zistené neboli. Samotné tvrdenie, že v regióne je nedostatok práce, súd hodnotí ako subjektívne a tendenčné pre danú situáciu, nakoľko z momentálnej situácie na trhu práce je súdu známe, že vysoký žien vo veku navrhovateľky sa snaží zlepšiť si svoju finančnú situáciu prácou v cudzine vo forme opatrovateľstva a podobne, alebo inou menej namáhavou fyzickou prácou. Súd má zato, že navrhovateľka vynakladá nedostatočné úsilie na to, aby si zlepšila svoju finančnú situáciu a nie je odkázaná na vyživovací príspevok zo strany bývalého manžela. Navyše navrhovateľka v tomto konaní nepreukázala, žeby jej životná úroveň bola podstatne nižšia ako je životná úroveň jej bývalého manžela, ktorý sa snaží vyživiť z práce, je zamestnaný na Mestskom úrade v Spišskom Podhradí, čo vyplýva z potvrdenia od menovaného zamestnávateľa. Nezanedbateľné je ďalšie zistenie vyplývajúce z dokazovania, že navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti s druhom, teda nie je odkázaná pri platení mesačných výdajov za bývanie a stravu len na svoju osobu, čo naopak u jej bývalého manžela, tento je odkázaný pri týchto výdajoch len na svoju osobu.

16. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie súd má zato, že priznanie vyživovacej povinnosti by bolo v danom prípade v rozpore dobrými mravmi, pretože z dokazovania vyplynulo, že práve navrhovateľka bola tá, ktorá opustila spoločnú domácnosť s bývalým manželom ešte pred rozvodom, bola mu neverná, čo bolo dôvodom rozpadu ich manželstva.

18. V závere súd konštatuje a poučá navrhovateľku, že v zmysle ustanovení § 66 Zákona o rodine môže sa domáhať vyživovacej povinnosti aj voči svojim deťom, ktoré sú povinné zabezpečiť svojim rodičom primeranú výživu, ak to oni potrebujú a pokiaľ jej zdravotný stav jej absolútne nedovoľuje pracovať (čo však z lekárskej správy to nevyplýva), má možnosť si podať žiadosť o priznanie invalidného dôchodku.

19. Navrhovateľka je v tomto konaní od povinnosti platiť súdny poplatok podľa § 4 ods. 2 písm. e/ Zákona o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov oslobodená, preto podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch táto povinnosť prechádza na bývalého manžela navrhovateľky. Tento bol v konaní v celom rozsahu úspešný, preto mu povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu v tomto konaní nevznikla.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovení § 52 C.m.p. a žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, nakoľko manžel navrhovateľky, ktorý bol v konaní úspešný, náhradu trov konania nepožadoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP , ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.